

er gjort Forslag i saa Henseende, men man troede ikke at kunne opstille nogen bestemt Regel, man meente, at det var Noget, som i ethvert enkelt Tilfælde maatte komme under nærmere Overveielse. Vi have kun een eneste seminaristisk dannet Skolelærer paa Færøerne, og de Lønninger, der ere tilstaaede Skolelærerne, ere saa ubetydelige, saa ringe, at det mere er at undre sig over, at Nogen her villet paatage sig dette Hverv, end at Saamange ere traadte fra, som tidligere havde overtaget en saadan Post. For en fast Skolelærer er Lønnen ikke mere end 70 Rbd. og for en Omgangs-skolelærer ikke mere end fra 35 til 45 Rbd. om Aaret. Af Skolebygninger have vi ikke paa Færøerne flere end een Skolebygning i Saltnæs paa Østerø, een paa Gide, som egentlig er en gammel Huusmandsbolig, een paa Vidørø, et næsten ganske forfaldent Skoleværelse i Baay paa Bordsø, een Skolebygning paa Nolsø og een paa Waago. Hvad Skoleapparater og Sligt angaaer, da er det saagodtsom for Intet at regne. Jeg troer virkelig derfor, at, dersom man ikke seer hen til det danske Skolevæsen og ønsker at indrette det Færøeske tildeels derefter, er der ikke nogen Grund til at gaae ind paa de Forandringer, som af den ærede Landsstingsmand ere blevne antydede.

Tillisch: Da Udkastet til det provisoriske Skolereglement for Færøerne af 28de Mai 1845 blev forelagt en Forsamling af færøeske Embedsmænd i 1844, var jeg en af dem, som tilraadede, at det skulde udkomme som en Lovbestemmelse for Færøerne, og jeg kan derfor ikke lade en Ytring af den høitæredede 4de Landsstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) gaae upaataalt hen. Han sagde nemlig, at man i 1845 havde givet en Forskrift, som slet ikke passede til de locale Forhold. At Reglementets Bestemmelser i det Hele vare heldige, vil jeg slet ikke paastaae, og jeg troer heller ikke, at de 4 Embedsmænd, der dengang tilraadede det, og hvoriblandt ogsaa jeg, som sagt, var, egentlig derved paatog sig noget stort Ansvar, da vi kun havde een eller to Dage til at afgive vor Betænkning over hele denne Sag, som slet ikke forud var os bekjendt. Vi fik Ordre til at afgive

vor Betænkning og sende den ned med et Skib, som allerede laa seilfærdigt, da vi fik Sagen. Grunden, hvorfor dette Reglement ikke har stiftet nogen Nytte, men derimod snarere været til stor Skade, ligger efter min fulde Overbeviisning ikke i Reglementets Bestemmelser, men fornemlig i den Maade, hvorpaa det er blevet udført. Jeg skal naturligviis ikke her gaae nærmere ind derpaa, men kun tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den første Paragraph i Skolereglementet bestemmer, at der efterhaanden, saasnart Omstændighederne tillode det, skulde indføres et almindeligt Skolevæsen paa Færøerne, som var afskafset efter de locale Forhold. Der var saaledes givet Skoledirectionen deroppe al den Myndighed, den behøvede, for at rette sig efter Localiteterne, men det troer jeg ikke skete; der blev endog efter udtryffeligt Forlangende af de Embedsmænd, der havde afgivet den nys omtalte Betænkning, tilføiet i Loven, at der ikke maatte tages nogen Bestemmelse om, hvorledes Skolevæsenet skulde ordnes af Skoledirectionen, førend alle Præsternes Betænkning ved et Nalimøde var bleven indhentet; men nogen saadan Betænkning er slet ikke bleven indhentet, førend Bestemmelsen blev given. Det er saaledes min fulde Overbeviisning, at, om ogsaa Bestemmelserne i Reglementet ikke i og for sig vare heldige, maa man dog fornemlig og hovedsagelig søge Grunden til, at det ikke har stiftet nogen Nytte, i den Maade, hvorpaa det blev sat i Kraft og bragt i Udforelse.

Da Ingen videre begjærede Ordet, fattedes Sagens Overgang til anden Behandling under Afstemning, og vedtoges eenstemmig med 36 Stemmer.

Formanden: De Endringsforslag, som maatte ønskes stillede til Sagens anden Behandling, maa jeg bede afgivne inden imorgen Aften.

Dermed mener jeg, at der kan standses for idag. Den tilbagestaaende Sag paa Dagsordenen har jeg saameget mere Grund til at opsætte, som Finanzministeren, under hvem den hører, ikke kan give Møde idag.